

Legea UE privind inteligenta artificiala intra în vigoare

Actul european privind inteligenta artificiala (Legea privind inteligenta artificiala), prima norma de acest fel în lume, intra în vigoare joi, urmarind sa reglementeze utilizarea acestei tehnologii în functie de riscul pe care îl prezinta pentru oameni si în acelasi timp sa stimuleze industria europeana în fata gigantilor precum China sau Statele Unite, consemneaza agentia EFE si un comunicat al Comisiei Europene.

Acest regulament european "va conduce la dezvoltarea unei inteligente artificiale (IA) în care europenii pot avea încredere si va oferi sprijin IMM-urilor si start-up-urilor europene pentru a aduce solutii inovatoare de inteligenta artificiala pe piata", a afirmat pe reseaua de socializare X presedinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen.

Legea permite sau interzice utilizarea inteligentei artificiale în functie de riscul pe care îl genereaza pentru oameni si identifica sisteme cu risc ridicat care pot fi folosite doar daca respecta drepturile fundamentale.

Mai exact, ea face distinctia între sistemele IA care prezinta un "risc inacceptabil" la adresa drepturilor fundamentale si care vor fi interzise, sisteme cu "risc ridicat", care nu vor fi interzise, dar vor fi supuse unor cerinte stricte, sisteme cu riscuri de transparenta, cum ar fi "chatbots", si sisteme de risc "minim", care formeaza majoritatea sistemelor de IA si nu vor fi supuse reglementarilor.

În virtutea acestei clasificari, legea interzice toate sistemele de categorizare biometrica dupa convingeri politice, religioase, filosofice sau dupa rasa si orientare sexuala, precum si pe cele care evalueaza oamenii în functie de comportamentul si caracteristicile lor personale si cele capabile sa manipuleze comportamentul uman.

Vor fi de asemenea interzise sistemele menite sa extinda ori sa creeze baze de date faciale prin captarea nediscriminatorie de date pe internet sau înregistrari audiovizuale, iar sistemele care pot recunoaste emotiile vor fi interzise la locurile de munca si în scoli.

În general, legea inteligentei artificiale interzice supravegherea în masa în spatiile publice, dar permite organelor de drept sa utilizeze camere biometrice de identificare în anumite cazuri cu autorizatie judiciara prealabila, lucru care a fost unul dintre cele mai dificile puncte ale negocierilor dintre Parlamentul European si Consiliul UE (statele membre) în stabilirea formei finale a regulamentului.

Astfel, aceste sisteme vor putea fi folosite pentru a preveni o amenintare terorista iminenta, pentru a localiza sau identifica o persoana care a comis infractiuni de terorism, trafic de persoane, exploatare sexuala sau o infractiune împotriva mediului, de exemplu, precum si pentru a cauta victime ale acestor delict.

De asemenea, regulamentul identifica sisteme cu risc ridicat care pot fi comercializate numai daca dezvoltatorii lor garanteaza ca respecta drepturile fundamentale, de pilda cele care pot influenta rezultatul alegerilor sau cele utilizate de institutiile financiare pentru a evalua solvabilitatea si ratingul de credit al clientilor.

Pe de alta parte, regulamentul stabileste o serie de obligatii pentru sistemele de inteligenta artificiala de uz general pe care se bazeaza programe precum ChatGPT, al companiei OpenAI, sau Bard, al companiei Google.

Concret, aceste programe vor trebui sa precizeze daca un text, un cântec sau o fotografie au fost generate prin inteligenta artificiala si sa garanteze ca datele folosite de sisteme respecta drepturile de autor.

Comaniile care nu se conformeaza prevederilor regulamentului risca amenzi de pâna la 7% din cifra lor anuala de afaceri globala atunci când încalcarile sunt legate de aplicatii interzise, de pâna la 3% atunci când sunt legate de alte obligatii si de pâna la 1,5% din cifra de afaceri pentru furnizarea de informatii incorecte.

Statele UE au termen până la 2 august 2025 sa desemneze autoritatea care se va ocupa de aplicarea legislatiei la nivel national, în timp ce la nivel european sarcina va reveni unui nou Birou IA din cadrul Comisiei Europene.

Cele mai multe prevederi ale regulamentului se vor aplica începând cu 2 august 2026, cu exceptia interzicerii sistemelor de risc inacceptabile, care va intra în vigoare în termen de sase luni, si a regulilor pentru IA de uz general, care vor intra în vigoare într-un an.